

## הקמת צוות לבחינת ההליך לקבלת החלטה בעניין הקמת יישובים חדשים

### הצעה להחלטה

מ ח ל י ט י ס, במטרה לייעל את הליך קבלת ההחלטה בעניין הקמת יישובים חדשים, להקים צוות בין-משרדי לגיבוש המלצות בנושא. בראש הצוות תעמוד ממלאת מקום המנהל הכללי של משרד ראש הממשלה, וחבריו יהיו: המנהל הכללי של משרד הפנים, המנהל הכללי של משרד הבינוי והשיכון, המנהל הכללי של משרד ההתיישבות והמשימות הלאומיות, המנהל הכללי של מינהל התכנון, המנהל הכללי של רשות מקרקעי ישראל, הממונה על התקציבים במשרד האוצר, החשבת הכללית במשרד האוצר, והמשנה ליועצת המשפטית לממשלה (משפט אזורי), או מי מטעמם. נציגים של גופים רלוונטיים נוספים יזומנו לשיבות הצוות בהתאם לעניין. הצוות יגיש את המלצותיו לממשלה בתוך 90 ימים ממועד החלטה זו. יובהר כי אין בעבודת הצוות כדי לעכב קבלת החלטה בממשלה על הקמה של יישובים חדשים בהתאם להליך הקיים, וכי הצוות לא יעסוק ביישובים בתחומי אזור יהודה ושומרון.

## דברי הסבר

### רקע כללי

בהתאם להנחיית היועצת המשפטית לממשלה מס' 1.1800 בנושא "נוהל קבלת החלטה בנושא הקמת יישובים חדשים", נוכח העובדה שהחלטה על הקמת יישוב חדש היא ענין שבמדיניות, ובעלת השלכות רחבות על היבטים שבאחריות משרדי ממשלה רבים ושונים, מן הראוי כי היא תתקבל על-ידי הממשלה או על ידי ועדת שרים מטעמה. כמו כן, בהתאם להנחיה האמורה, ההחלטה תתקבל מבלי לבטל את הסמכויות שניתנו לגורמים נוספים מקצועיים אותם הממשלה לא נועדה להחליף, ובהתבסס על עבודת מטה מקצועית בשיתוף כל הגורמים הנוגעים בדבר. עבודת מטה זו כוללת התייחסות למדיניות התכנון הרוחבית, לחלופות אפשריות ולמגוון היבטים הכרוכים בהקמת יישוב ובהם היבטים תקציביים, תשתיתיים, סביבתיים, תעסוקתיים וחברתיים. בהתאם להנחייה האמורה, בחינת ההיבטים התכנוניים והיבטים נוספים הכרוכים בהם דוגמת הנושאים הסביבתיים והתשתיתיים, תתבצע על ידי המועצה הארצית או ועדת משנה שמונתה על ידה, אשר תגבש ותגיש את המלצתה לממשלה טרם קבלת החלטת הממשלה בעניין.

בהקשר זה יצויין דוח מבקר המדינה מס' 555 לשנת 2004, שעמד על חשיבות התיאום בין הגורמים הממשלתיים בכל הנוגע להקמתם של יישובים חדשים ועבודות המטה שעל בסיסן מתקבלות ההחלטות בנושא זה.

בהתאם לאמור, במסגרת ההליך לקבלת החלטה על הקמת יישובים חדשים, נדרשות התייחסותם והירתמותם של גורמים ממשלתיים שונים, ולעיתים משך הזמן עד לקבלת ההחלטה הסופית על הקמת היישוב בממשלה הוא ממושך מאוד.

נוכח כך, ועל מנת לבחון כיצד ניתן לייעל את ההליך, מוצע להקים צוות בראשות ממלאת מקום המנהל הכללי של משרד ראש הממשלה ובהשתתפות גורמים ממשלתיים רלוונטיים שיגבש המלצות בנושא ויביאם לאישור הממשלה בתוך 90 ימים.

יובהר כי אין בהצעת החלטה זו כדי לגרוע מסמכויותיהם של הגורמים השונים הנוגעים בדבר או לשלול את שיקול דעתם המקצועי.

### נתונים כלכליים וההשפעה על משק המדינה

לא רלוונטי

### תקציב

לא רלוונטי

### השפעת ההצעה על מצבת כח האדם

לא רלוונטי

### עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

שר האוצר – מאשר.

שר הבינוי והשיכון – מאשר.

שרת ההתיישבות והמשימות הלאומיות – מאשרת.

מתואם עם משרד הפנים.

### החלטות קודמות של הממשלה בנושא

לא רלוונטי

### עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

מצורפת חוות דעת מתוקנת.

מגיש: ראש הממשלה

ו' בניסן התשפ"ו  
24 במרץ 2026



## היועצת המשפטית

ירושלים, ו' בניסן התשפ"ו

24 במרס 2026

סימוכין: 1736216348

**חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלה**

**נושא הצעת ההחלטה:** הקמת צוות לבחינת ההליך לקבלת החלטה בעניין הקמת יישובים חדשים

**תמצית ההצעה בהתייחס להיבטי המשפטיים:**

עניינה של הצעת ההחלטה הוא בהקמה של צוות מנכ"לים לבחינת ההליך לקבלת החלטה בממשלה בעניין הקמת יישובים חדשים.

כפי שעולה מדברי ההסבר שצורפו להצעת ההחלטה, בהתאם להנחיית היועצת המשפטית לממשלה מס' 1.1800 בנושא "נוהל קבלת החלטה בנושא הקמת יישובים חדשים", נוכח העובדה שהחלטה על הקמת יישוב חדש היא ענין שבמדיניות, ובעלת השלכות רחבות על היבטים שבאחריות משרדי ממשלה רבים ושונים, מן הראוי כי היא תתקבל על-ידי הממשלה או על ידי ועדת שרים מטעמה, וזאת מבלי לבטל את הסמכויות שניתנו לגורמים נוספים מקצועיים שאותם הממשלה לא נועדה להחליף, ובהתבסס על עבודת מטה מקצועית בשיתוף כל הגורמים הנוגעים בדבר. עוד עולה מדברי ההסבר, שנוכח מורכבות ההליך, לעיתים משך הזמן עד לקבלת ההחלטה הסופית על הקמת היישוב בממשלה הוא ממושך מאוד.

על כן, ועל מנת לבחון כיצד ניתן לייעל את ההליך, מוצע להקים צוות בראשות ממלאת מקום המנהל הכללי של משרד ראש הממשלה ובהשתתפות גורמים ממשלתיים רלוונטיים, כמפורט בהצעה, וכן מוצע כי נציגים של גופים רלוונטיים נוספים יוזמנו לישיבות הצוות בהתאם לעניין. הצוות יגבש המלצות בנושא ויביאם בתוך 90 ימים לאישור הממשלה.

כמו כן, בהצעת ההחלטה הובהר כי אין בעבודת הצוות כדי לעכב קבלת החלטה בממשלה על הקמה של יישובים חדשים בהתאם להליך הקיים, וכי הצוות לא יעסוק ביישובים בתחומי אזור יהודה ושומרון. בענין זה, יובהר כי באשר לאזור יהודה ושומרון, תיערך בחינה מקצועית נפרדת ביחס לאופן שבו מוקמים בו יישובים חדשים.

עוד הודגש כי אין בהצעה כדי לגרוע מסמכויותיהם של הגורמים השונים הנוגעים בדבר או לשלול את שיקול דעתם המקצועי.

מובן, כי עבודת הצוות וההמלצות שיגבש ייעשו בכפוף לכל דין, ובכלל זאת דיני התכנון והבנייה.

**קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרונם:**

בשים לב לאמור, הצעת ההחלטה אינה מעוררת קשיים משפטיים.



## היועצת המשפטית

**עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:**

הצעת ההחלטה הופצה ליועצים המשפטיים של המשרדים הרלוונטיים, והערות שהתקבלו הוטמעו בנוסח הצעת ההחלטה.

מהייעוץ המשפטי של המשרד להגנת הסביבה נמסר:

"הקמת יישובים חדשים היא החלטה בעלת השפעות סביבתיות ישירות ועקיפות משמעותיות ביותר. חשיבותם של ההיבטים המשפטיים באה לידי ביטוי גם בהנחיית היועצת המשפטית לממשלה מס' 1.1800 בנושא "נוהל קבלת החלטה בנושא הקמת יישובים חדשים", אשר התייחסה במפורש לכך שבחינת הנושאים הסביבתיים, תתבצע על ידי המועצה הארצית או ועדת משנה שמונתה על ידה, אשר תגבש ותגיש את המלצתה לממשלה וזאת טרם קבלת החלטת הממשלה בעניין. בנסיבות אלה, הרכב הצוות שאינו כולל נציגות של המשרד להגנת הסביבה משליך על יכולת הצוות לדון במכלול ההיבטים הרלוונטיים לקבלת החלטת מדיניות מושכלת המביאה לידי ביטוי את כלל השיקולים הרלוונטיים. לפיכך, העדר ייצוג של שיקולים מהותיים אלה, אי שקילתם או אי מתן משקל מתאים להם עלול להוות לא רק כשל מקצועי אלא גם ליצור קושי משפטי בהליך קבלת ההחלטות במישור המשפט המינהלי".

**עמדת היועצת המשפטית של משרד ראש הממשלה:**

לאור האמור, אין מניעה משפטית לאשר את הצעת ההחלטה.

אורלי פישמן אורן, עו"ד

משנה ליועצת המשפטית